

ಉರ್ವರವಿಶಲ್ಲಿ

**ಶ್ರೀಪನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು ಶ್ರೀಪಾಣದೇವರನ್ನ ಸ್ತುತಿಸಿ ರಚಿಸಿದ
ಬಾರೋ ಮನಗೆ ಪ್ರಾಣನಾಥಾ ದೇವ ಹನುಮಂತಾ ಕೀರ್ತನೆಯ ಒಳನೋಟ**

ಬಾರೋ ಮನಗೆ ಪ್ರಾಣನಾಥಾ ದೇವ ಹನುಮಂತಾ

ಧರೆಯೊಳಧಿಕ ತುಳಿಸಿಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಾ ಧೀಮಂತ

॥೫॥

ಇದೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಕೀರ್ತನೆ. ವ್ಯಾಸರು ಈ ಕೀರ್ತನೆ, ತುಳಿಸಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹನುಮಂತನ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ ಕೀರ್ತನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧರೆಯೊಳಧಿಕ ತುಳಿಸಿಗಿರಿ ಎನ್ನುವ ದಾಸರು, ತುಳಿಸಿಗಿರಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದಾದ್ದರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ತುಳಿಸಿಗಿರಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದೆ. ಈ ಆಂಜನೇಯ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ವೆಂಕಟರಮಣನಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಆಂಜನೇಯನ ಬಲಗ್ಯ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ, ಎಡಗ್ಯೈಯಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾಮವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ. ದಾಸರಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಹ್ತಿನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಆಗದಿದ್ದಾಗ್, ದಾಸರು ಶ್ರೀನಿವಾಸನನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಸಿದರಂತೆ ಹೇ! ಶ್ರೀನಿವಾಸಾ ನಾನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಾರಿ ನನ್ನ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ನೀನೇ ದಾರಿ ತೋರು ಆಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿ ನಿನ್ನ ಕರ್ಮ ಭೂಮಿಯಾದ ಬಾಗಲಕೋಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಶ್ರೀ ತುಳಿಸಿಗಿರಿಇಶನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಂದಂತೆಯೇ ಎಂದು ಸೂಬಿಸಿದರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ.

ಬಹುತಃ ಅದರ ಕುರುಕಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಲಾಂಭನಗಳಾದ ಶಂಖ-ಚಕ್ರ-ನಾಮಗಳು ತುಳಿಸಿಗಿರಿಇಶನ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗಭ್ರಗುಡಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣನ ಲಾಂಭನವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಂಷ್ಟಪ್ಪ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾದ್ದರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಭಕ್ತರು ಇದು ಕೂಡ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಎಂಬ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವದಿಂದ ಗೋವಿಂದ ... ಗೋವಿಂದ ಎಂಬ ನಾಮಸ್ತರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾಸರು ಕೂಡ ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲಿ ಧರೆಯೊಳಧಿಕ ತುಳಿಸಿಗೇರಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದು.

ದಾಸರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಈ ಆಂಜನೇಯನ ಅಂಗಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಟ್ಟಪ್ಪುಗೋಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಉರಿಂದೂರಿಗೆ

ಉರ್ವರವಿಶಲ್ಲಿ

ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಹುಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಶಿಷ್ಟವ್ಯಂದವೆಲ್ಲ ಹೆದರಿದಾಗ, ದಾಸರು ಹುಲಿಯ ಹಣೆಗೆ ಇದೇ ತುಳಿಸಿರಿತನ ಅಂಗಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ, ಅದು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಇವರ ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಇವರ ಹಿಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವ್ಯ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ತುಳಿಸಿರಿತನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ದಾಸರು ತಿರುಪತಿ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ತುಳಿಸಿರಿತನನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿದ ಕೀರ್ತನೆಯಿಲ್ಲದು.

ಕರುಣ ಪಡೆದಿ ಮಾರಮಣ ಮಹಾಗುಣ ಸಂಕೀರ್ತನದಿ

ವೈರಾಗ್ಯ ಜಾಣ ಭಕ್ತಿಯ ಬೀರಿದಿ ಮೂರಾವತಾರದಿ

||1||

ಇಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನ ಮೂರಾವತಾರಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕರುಣದಿ ಪಡೆದಿ ಮಾರಮಣ ಮಹಾಗುಣ ಸಂಕೀರ್ತನದಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಜಾಣ ಭಕ್ತಿಯ ಬೀರಿದ ಮೂರಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತ ತಿಳಿದು ಅನಂತಶಯನ ಹರಿ ಏಕಾಂತದಿ ಭಜಿಪೇ

ಅಂತರಂಗದಲಿ ನಿಂತು ನೀಧೋರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ತೋರೆನಗೆ

||2||

ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ವಾಯುದೇವರನ್ನು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಹೇ! ವಾಯುದೇವರೇ ನೀನು ನನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲಿ ನಿಂತು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಭಜಿಸುವ ಭಕ್ತಿ ಕೊಡೊ ಹಾಗೆ ಭಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಎನ್ನ ದೊರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ತೋರೋ ಎಂದು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ:

ಸಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಹಕ್ಷಯ ಸಾರಿದ ಮರುತಮುನಿಯಾಗಿ

ಮಾರಜನಕ ಸಿರಿ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟನ ಸೇವಿಪರಾಗಿ

||3||

ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮತ-ತತ್ತ್ವ-ತರ್ಕಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ನಿಜವಾದ ತತ್ತ್ವ-ಮತವನ್ನು ಮಧ್ಯಮುನಿಯಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ ವಾಯು ಜೀವೋತ್ತಮನೇ, ನೀನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ವಿರಾಗಿಯಂತೆ ಸರ್ವ ಸಮರ್ಪಣದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಸುಭಾಸ ಕಾಲಂಡರ್

15, ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ನೀಂಬಾಗ್ರಹಿ ಲೇಜೆಂಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

